

KKV TANÁCSADÓ

 2021/5. szám
május

AKTUÁLIS

Toldi Gergely

Az ADR 2021-es változásai

1

AKTUÁLIS

Toldi Gergely

Az ADR 2021-es változásai

Annak ellenére, hogy már felmerült az 5 éves gyakoriság, egyelőre az ADR-módosításokra továbbra is kétévente, minden páratlan évben kerül sor. A 2021-es is páratlan év, így idén is esedékes a frissítés. A COVID-19 vírus következtében kialakult helyzet több szempontból is befolyásolta a változásokat. Egyrészt számos időközi, ideiglenes változtatásra is sor került (ún. multilaterális megállapodások keretében), másrészt több egyeztető ülést is el kellett halasztani, így nem minden tervezett módosításra került sor 2021-ben. Ettől függetlenül több száz oldalt érintenek a változások. A hivatalos magyar fordítás ugyan még nem jelent meg, de az angol (továbbá a francia és orosz) változat már elérhető, illetve beszerezhető a magyar nyelvű változat „nem hivatalos” változata is. A továbbiakban bemutatom a legfontosabb változásokat. Az olvasók többsége valószínűleg nem érintett robbanóanyagok (1-es osztály) és radioaktív anyagok (7-es osztály) szállításában, így az ezekkel kapcsolatos változások bemutatása nem olyan mélységű, mint a többi veszélyes áru esetén.

Hatályba lépés

Az új előírások kapcsán meg kell különböztetni a nemzetközi és a belföldi hatályba lépést.

Nemzetközi szabályzat lévén, több országot érintő szállítások esetén, egységes a hatályba lépés: 2021. január 1-től már alkalmazhatóak minden tagállamban az

új előírások, azonban rendelkezésükre áll egy fél éves időszak a teljes átállásra. Kötelező jelleggel csak 2021. július 1-től kell használni az új előírás rendszert, viszont ez után a régi előírások alapján már nem végezheti senki a tevékenységét, kivéve azt a néhány esetet, ahol a szabályzat hosszabb átmeneti időszakot engedélyez.

BREXIT

Slabéczi Ivett

 Brexit fuvarozói szemszögből
(2. rész)

9

KIKÜLDETÉS

Kovács Nikoletta

 Minimális bérszint
a Dániában munkát teljesítő
gépjárművezetőknek

13

VÁMÜGYEK

Bálint Éva

Vámellenőrzések

16

További hasznos tartalmak weboldalunkon:

www.mp-kkv.hu

Néhány kisebb eltéréstől eltekintve, a magyarországi, belföldi szállításokra is a nemzetközi ADR-előírások érvényesek, azonban ezek használatához külön ki kell hirdetni a szabályzatot egy belföldi rendeletben. Ez jellemzően az Innovációs és Technológiai Minisztérium (ITM) rendeletében szokott megjelenni. Belföldi szállításokban csak akkor lesznek használhatóak a 2021-es előírások, ha a kihirdető rendelet hatályba lép. Ideális esetben a kihirdetésnek meg kellene történnie a nemzetközi átmeneti időszakban, azonban a korábbi évek tapasztalatai alapján erre valószínűleg csak a 2021-es év II. félévében fog sor kerülni. Ez esetben belföldi viszonylatban nem lesz átmeneti időszak, továbbá lesz egy olyan időszak (július 1. és a belföldi rendelet hatálybalépése között), amikor eltérhetnek a nemzetközi és a belföldi szállításokra vonatkozó előírások.

A továbbiakban témakörök szerint összefoglalva bemutatom a legfontosabb változásokat, hangsúlyozva, hogy a bemutatás nem teljes körű, mivel ez lehetetlen is lenne egy néhány oldal terjedelmű cikkben.

A szabályzat megnevezése

Az ADR tagállamainak száma az elmúlt években folyamatosan bővült, jelen pillanatban 52 tagállama van az egyezménynek (lásd az 1. ábrát). Bár a megnevezése alapján európai volt a megállapodás, de már korábban is több Európán kívüli ország csatlakozott. Mostanra oly mértékben kinőtte a kontinenst, hogy elérkezett az ideje, hogy töröljék a megnevezéséből az „európai” szót, ennek köszönhetően hivatalosan is globális szabályozássá vált az ADR. Az új magyar megnevezés: „A Veszélyes Áruk Nemzetközi Közúti Szállításáról Szóló Megállapodás”.

Megfogalmazási pontosítások, alapfogalmak

A korábbi évekhez hasonlóan számos területen pontosítják az ADR szövegét (pl.: „tárgy” fogalom használata, gázpatronok szállítási feltételei). Ezek a finomítások jellemzően nem befolyásolják érdemben a veszélyesáru-szállítási gyakorlatot, viszont következe-

sen az egész szövegezést érinthetik.

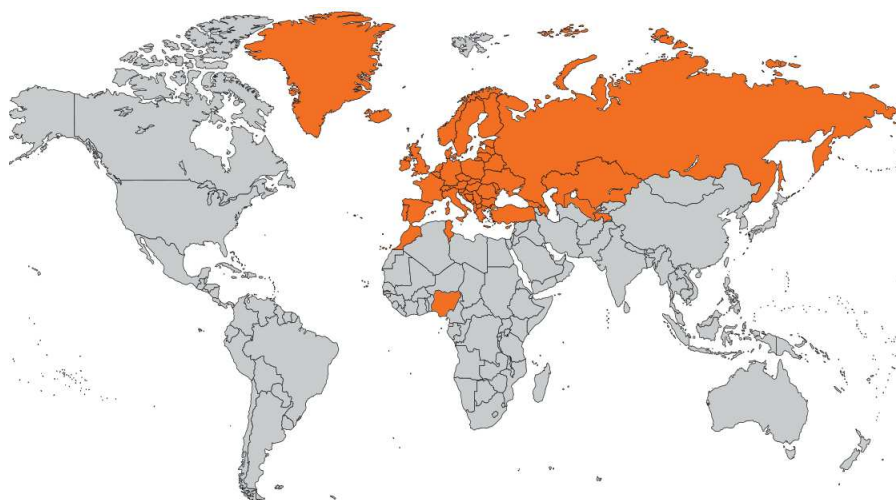
Az alapfogalmak esetén idén is történtek változások. Ezek főleg hivatkozások aktualizálása (pl.: ENSZ mintaszabályzat, GHS, Vizsgálatok és kritériumok kézikönyv definíciókban verziószámok aktualizálása), de néhány további fogalomban is történtek kisebb-nagyobb pontosítások (pl.: szállítási mutatószám, öngyorsuló bomlási hőmérséklet, tankkonténer vagy mobil tartány üzemben tartója).

Töltői felelőségek

A töltő mint résztvevő feladataiban szövegileg egy apró módosítás történt, azonban ennek sokkal nagyobb a jelentősége. A szöveg eddig pontatlanul volt megfogalmazva, és nem vette figyelembe azt a lehetőséget, amikor egy tartályt legfeljebb 20%-ig vagy legalább 80%-ig kell megtölteni (annak érdekében, hogy a tartályban mozgó folyadék ne okozhassa a jármű instabilitását). A szövegezés pontosításával megszüntették ezt az anomáliát, bár szerencsére mindez a gyakorlatban nem igazán okozott problémát eddig sem, a résztvevők többsége eddig is a mostani, új megfogalmazásnak megfelelően végezte a tevékenységét.

Baleseti jelentések

Amennyiben a veszélyesáru-szállítással kapcsolatos tevékenység során baleset következik be, a továbbiakban a *kirakónak* is kötelessége – a szállító, fuvarozó, berakó, töltő, címzett mellett – gondoskodni arról, hogy a feltételek teljesülése esetén baleseti jelentés készüljön.

■ ADR tagállamok 2020 januárjában

1. ábra – ADR-tagállamok 2020 januárjában

Közbiztonsági előírások, közbiztonsági terv

Bővült a nagy közbiztonsági kockázattal járó veszélyes áruk köre a következő tételekkel:

- 1-es osztály – robbanóanyagok és tárgyak:
 - 1.4 alosztály: 2 új UN-szám: UN 0512, UN 0513;
 - 1.6 alosztály – Robbanótárgyak;
- 6.2-es osztály – fertőző anyagok:
 - új anyagok: „A” kategóriába tartozó gyógyászati hulladékok (UN 3549).

Ennek következtében meg kell vizsgálni minden vállalkozásnak, hogy az új nagy közbiztonsági kockázatú anyagok következtében nem változott-e az érintettsége, és nem kell-e a korábbiakkal ellentétben közbiztonsági tervet készítenie, esetleg nem kell módosítani a már meglévő tervet az új kategóriák miatt.

Osztályozás

9-es osztály anyagát tartalmazó tárgyak

Meghatározásra került bizonyos, 9-es osztályba tartozó anyagokat (halogénezett monometil-difenil-metánok, bifenilek, terfenilek) tartalmazó tárgyak besorolása: ezeket a veszélyes anyag UN-száma alá kell sorolni még akkor is, ha tartalmazznak bizonyos egyéb veszélyességű komponenst is, kivéve, ha néhány speciális veszélyességi tulajdonság is megjelenik (pl.: gáz halmazállapot, érzéketlenített robbanóanyag, szerves peroxid, fertőző anyag).

Fertőző anyagok

A gyógyászati hulladékok esetén megjelent egy új UN-szám (UN 3549), amelyet az „A” kategóriába tartozó fertőző anyagokat tartalmazó szilárd gyógyászati hulladékok esetén kell használni.

Műszaki megnevezés

Az UN 3077 (környezetre veszélyes szilárd anyag, m.n.n.) és UN 3082 (környezetre veszélyes folyékony anyag, m.n.n.) tételek esetén műszaki megnevezésként a kémiai név vagy a szakirodalomban használt megnevezés helyett lehet használni az ADR 3.2. A táblázatában feltüntetett helyes szállítási megnevezéseket, amennyiben az nem ún. m.n.n. tétel.

Példa:

Egy vizes alapú festék esetén, amely-nél csak a környezeti veszély jelenik meg, használható a következő megoldás: „UN 3082 Környezetre veszélyes folyékony anyag, m.n.n. (festék)”.

Korábban elvileg ki kellett írni a festék komponenseinek kémiai nevét. Az más kérdés, hogy a gyakorlatban eddig sem igazán így történt, de most már használható ez a megoldás, viszont egyelőre csak és kizárólag a fenti két UN-szám esetén!

Megjegyzés:

Ez a lehetőség nem összetévesztendő azzal a rossz gyakorlattal, amely során a hulladékoknál sok esetben univerzálisan az UN 3077, ill. UN 3082 besorolásokat használják, függetlenül attól, hogy milyen veszélyei vannak a hulladéknak! Ez az új lehetőség csak a ténylegesen környezetre veszélyes anyagok esetén (legyen az akár hulladék is) ad könnyítést a

megnevezés használatában! Például egy tűzveszélyes festék esetén nem használható az UN 3082-es azonosító és értelemszerűen a fenti példában szereplő megnevezés sem!

3.2 A táblázat

Több UN-szám esetén változnak a táblázat adatai. Érdemes minden szállításban érintett vállalkozásnak felülvizsgálnia a belső rendszerét, és ellenőrizni, hogy nem történt-e a vállalkozást érintő módosítás. Jellemző változások:

- szállítási megnevezés változása: UN 1010, UN 2522, UN 2913, UN 3325, UN 3363;
- különleges előírások változása: UN 0340, UN 0341, UN 0342, UN 0343, UN 1002, UN 1006, UN 1013, UN 1046, UN 1056, UN 1058, UN 1065, UN 1066, UN 1080, UN 1952, UN 1956, UN 2036, UN 2037, UN 2211, UN 2383, UN 2522, UN 2555, UN 2556, UN 2557, UN 3070, UN 3091, UN 3163, UN 3297, UN 3298, UN 3299, UN 3314, UN 3380, UN 3481, UN 3537 – UN 3548;
- csomagolási utasítások változása: UN 0005, UN 0007, UN 0012, UN 0014, UN 0033, UN 0037, UN 0136, UN 0167, UN 0180, UN 0238, UN 0240, UN 0242, UN 0279, UN 0291, UN 0294, UN 0295, UN 0324, UN 0326, UN 0327, UN 0330, UN 0338, UN 0339, UN 0348, UN 0369, UN 0371, UN 0413, UN 0414, UN 0417, UN 0426, UN 0427, UN 0453, UN 0457, UN 0458, UN 0459, UN 0460, UN 2037, UN 2794, UN 2795, UN 2800, UN 3028, UN 3164, UN 3500;
- veszélyt jelölő szám változása: UN 2683;
- csomagolási csoport törlése: UN 3291.

Mint minden módosításkor, most is bővül a veszélyes áruk köre. 2021-ben az alábbi 4 új UN-szám jelent meg:

UN szám	Megnevezés és leírás (angol / magyar)	Osztály	Osztályozási kód	Csomagolási csoport	Bárcák	Különleges előírások
UN 0511	DETONATORS, ELECTRONIC programmable for blasting ELEKTRONIKUS DETONÁTOROK, programozható, robbantáshoz*	1	1.1B	-	1	-
UN 0512	DETONATORS, ELECTRONIC programmable for blasting ELEKTRONIKUS DETONÁTOROK, programozható, robbantáshoz*	1	1.4B	-	1.4	-
UN 0513	DETONATORS, ELECTRONIC programmable for blasting ELEKTRONIKUS DETONÁTOROK, programozható, robbantáshoz*	1	1.4S	-	1.4	347
UN 3549	MEDICAL WASTE, CATEGORY A, AFFECTING HUMANS, solid or MEDICAL WASTE, CATEGORY A, AFFECTING ANIMALS only, solid EMBEREKRE ÁRTALMAS A KATEGÓRIÁJÚ GYÓGYÁSZATI HULLADÉK, szilárd vagy csak ÁLLATOKRA ÁRTALMAS A KATEGÓRIÁJÚ GYÓGYÁSZATI HULLADÉK, szilárd*	6.2	I3	-	6.2	395

*: a magyar megnevezés a hivatalos magyar fordításban esetleg változhat!

Az új UN-számok több fejezetben is változást hoztak. Mint korábban látható volt, egy részük megjelent a nagy közbiztonsági kockázattal járó veszélyes áruk között is, de természetesen ezekkel kapcsolatban megjelentek új, különleges előírások, csomagolási utasítások is, illetve az 1.1.3.6 mentesség táblázata is módosult az új tételeknek megfelelően. Az UN 3549 tétel kapcsán értelemszerűen több helyen módosult a fertőző anyagok besorolásával foglalkozó fejezet is.

UN típusjóváhagyás (minősítő kód) csomagolóeszközökön

Többszörös minősítés

A 2021-es ADR alapján akár több különböző minősítő kód is megjelenhet a csomagolóeszközökön,

nagycsomagolásokon és IBC-ken (lásd a példát a 2. ábrán). Az érdekessége ennek a módosításnak, hogy ilyen megoldással a gyakorlatban évek óta találkozhattunk. A 2. ábrán látható példa is egy évvel ezelőtt készült fénykép, gyakran lehetett eddig is találkozni hasonló megoldással.

Csomagolóeszköz gyártási idejének feltüntetése

Műanyag csomagolóeszközök és IBC-k esetén, ha a gyártási időt megadó órajel a minősítő kód mellett van feltüntetve, akkor nem kötelező a gyártási év megadása a jelölésben.

2. ábra – Többszörös minősítés egy hordón

Megjegyzés:

Az sajnos nem egyértelmű a szövegből, hogy ilyen esetben a minősítő kódban vagy az órajelben nem kötelező feltüntetni a gyártási évet.

Ha az órajel máshol van feltüntetve, a feltüntetett gyártási évek mindkét jelölésben azonosnak kell lennie!

Összetett IBC-k minősítése

Amennyiben az összetett IBC belső tartályának típusjóváhagyási jelölése kívülről nem látható (pl.: teljes külső fém burkolattal ellátott IBC-k esetén), akkor a jelzés kívül megismételhető, de előtte a „belső tartály” (angolul „inner receptacle”) szavakat fel kell tüntetni.

IBC-k, nagycsomagolások halmazolási jelölése

Az IBC-k és a nagycsomagolások (LP-k) halmazolási terhelhetőségét egy korábbi ADR-módosítás következtében egy külön jelölésben fel kell tüntetni. Ennek következtében teljesen felesleges ugyanezen adat megadása a minősítő kódban is, így az erre vonatkozó előírást törölték, a továbbiakban ez az információ nem része az IBC, ill. LP jóváhagyási kódjának.

Akkumulátorok csomagolása

A savas, lúgos, illetve száraz akkumulátorok csomagolására mostanáig két különböző csomagolási utasítás vonatkozott: az egyik (P801) az új telepekre, míg a másik (P801a) a használtakra. A két utasítás 2021-ben összevonásra került, ami egyúttal kisebb változásokat is hozott:

Az új akkumulátorok normál szállítási körülmények között nem szivároghatnak, vagy meg kell akadályozni, hogy az elektrolit kiszabadulhasson az akkumulátorból (pl.: az akkuk egyenkénti becsomagolásával).

Használt akkumulátor telepek esetén is megfelelő intézkedés szükséges a rövidzárlat megakadályozására (pl.: akkumulátor kisütése; sorkapcsok védelme védősapkával, szigetelő szalaggal).

Használt akkumulátorok esetén a ládák mellett egyéb alkalmas tárolóeszközök is használhatóak (pl.: műanyag hordó).

Megszűnt a használt akkumulátorok esetén a csomagolóeszközre vonatkozó 1 m³-es felső határ.

Okmánykitöltés

Újdonság az okmányok esetén, hogyha nincs alagút-korlátozási kódja egy veszélyes árunak (pl.: UN 3077, UN 3082), akkor ezt is jelölni kell az okmányban egy „-” jellel, amennyiben az útvonalon megjelenik ADR szerint osztályozott alagút (eddig ez elhagyható volt).

Példa:

„UN 3082 Környezetre veszélyes folyékony anyag (motorolaj), 9, III, (-)”

Együvé rakási tilalom

Szigorodtak az együvé rakási tilalom feltételei: a továbbiakban a bárcával nem megjelölt veszélyes áruk sem rakhatóak egy járműbe vagy konténerbe az 1-es osztály anyagaival (az 1.4S osztályozási kódú anyagok kivételével). Je-

lenleg két ilyen tétel szerepel az ADR-szabályzatban:

- UN 2211 HABOSÍTHATÓ POLIMER GYÖNGYÖK
- UN 3314 MŰANYAG SAJTOLÓANYAG

Gázpalackot szállító járművek

Gázpalackok szállítása esetén, amennyiben nem megoldott a raktér megfelelő szellőzése, a „Figyelem! Nincs szellőzés, óvatosan nyitni!” feliratú tábla használata mellett meg kell akadályozni a raktér és a vezetőfülke között a gázcserét. Ez komoly szigorítást jelent a korábbi előírásokhoz képest, amikor is nem volt különösebb műszaki követelmény a járművekre. Mostantól – ha nem biztosított a megfelelő rakodótér szellőztetés – elkülönített raktér szükséges, vagy gáztömör elválasztófelületet kell biztosítani. Külön felhívom a figyelmet, hogy ez esetben nincs hosszabb átmeneti időszak, a 2021-es ADR kötelező alkalmazásától ezt az előírást figyelembe kell venni!

Járművek jóváhagyási igazolása

A 2021-es módosítás következtében lejárt érvényességű jármű nem használható veszélyesáru-szállításra, függetlenül attól, hogy a lejárat után további egy hónap áll rendelkezésre a jóváhagyás meghosszabbítására!

A szabályzat megnevezésének változása miatt módosul a jóváhagyási igazolás is, a fejlécben már új megnevezés szerepel, az „európai” szó törölve lett itt is (lásd a 3. ábrát).

CERTIFICATE OF APPROVAL FOR VEHICLES CARRYING CERTAIN DANGEROUS GOODS			
This certificate testifies that the vehicle specified below fulfils the conditions prescribed by the European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road (ADR).			
1. Certificate No.:	2. Vehicle manufacturer:	3. Vehicle Identification No.:	4. Registration number (if any):
5. Name and business address of carrier, operator or owner:			
6. Description of vehicle: ¹			
7. Vehicle designation(s) according to 9.1.1.2 of ADR: ²			
EX/II	EX/III	FL	AT MEMU
8. Endurance braking system: ³			
☐ Not applicable ☐ The effectiveness according to 9.2.3.1.2 of ADR is sufficient for a total mass of the transport unit of ___t ⁴			

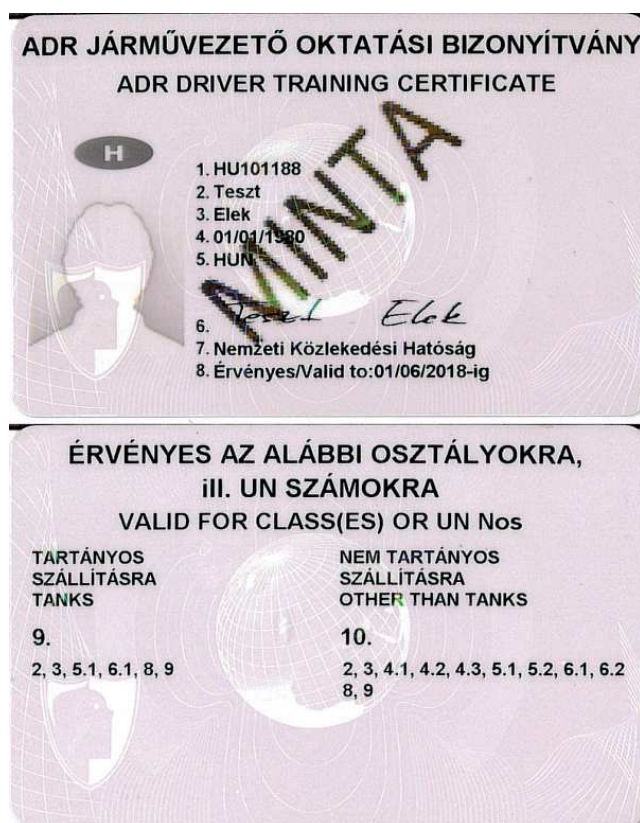
3. ábra – Jóváhagyási igazolás változása

ADR járművezetői bizonyítványok

Az egyes tagállamok által kiállított bizonyítványok mintája elérhető az ENSZ EGB honlapján a következő linken: <https://unece.org/adr-certificates-0>. A magyar minta a 4. ábrán látható.

Lítium akkumulátorok

A lítiumakkumulátorokra vonatkozó előírások minden egyes ADR-módosításkor változtak az elmúlt években. 2021-ben sincs ez másképp.

4. ábra – Magyar ADR járművezetői oktatási bizonyítvány minta

Sérült/hibás akkumulátorok

Rögzítésre került a sérült cellák, illetve akkumulátorok kapcsán, hogy a sérülését vagy meghibásodását a gyártó kritériumaira alapozva kell meghatározni. Tulajdonképpen a gyakorlatban ez eddig is így történt, annak ellenére, hogy az ADR-ben szerepeltek iránymutatások, mikor kell hibásnak/sérültnek tekinteni ezeket az eszközöket, de mivel nincs éles határvonal az állapotok között, eddig is egyedileg kellett a kritériumokat meghatározni.

Készülékben lévő és készülékkel egybecsomagolt akkumulátorok

Eddig tisztázatlan volt, hogy miként kell kezelni azokat az eseteket, amikor a készülékben is van akkumulátor, de mellé is van téve (a készülékkel egybecsomagolva) akku. A 2021-es ADR erre ad megoldást. Az okmányban az ilyen esetet úgy kell kezelni, mintha az akkumulátor(ok) a készülékkel lennének egybecsomagoltak.

golva. Az okmánybejegyzés tehát ilyen esetben:

„UN 3091 FÉMLÍTIUM AKKUMULÁTOROK KÉSZÜLÉKKEL EGYBECSOMAGOLVA, 9, -, (E)”
és/vagy

„UN 3481 LÍTIUMION AKKUMULÁTOROK KÉSZÜLÉKKEL EGYBECSOMAGOLVA, 9, -, (E)”

A vonatkozó csomagolási utasítás (P903) egy új pontban most már kitér az ilyen eszközök csomagolására is.

Kis kapacitású akkumulátorok jelölése

A korábban használt szimbólum annyiban változott, hogy a téglalap alak mellett már négyzet alakú is lehet a jelölés. A legkisebb mérete 120 x 110 mm-ről 100 x 100 mm-re csökkent, de ha ekkora jelölés nem férne el a csomagoláson, akkor 100 x 70 mm-ig csökkenthető a mérete (eddig ez 105 x 74 mm volt).

5. ábra – Kis kapacitású lítium akkumulátorok jelölése

Vizsgálókészletek, elsősegély felszerelések

Meghatározásra került azon vizsgálókészletek, illetve elsősegély felszerelések szállítási kategóriája, amelyek csak olyan

anyagot tartalmaznak, amelyek nincsenek csomagolási csoport-hoz rendelve (pl.: hajtógázzal működő sprayt tartalmazó elsősegély felszerelés). Eddig ezekhez nem lehetett szállítási kategóriát párosítani, így nem lehetett az 1.1.3.6 mentesség alkalmazhatóságát sem vizsgálni. A továbbiakban a 2-es szállítási kategóriához tartoznak, tehát bruttó 333 kg-ig lehet élni a mentesség adta könnyítési lehetőséggel.

Hűtőközegek, szárazjég

A témakörben nevesített anyagok köre bővült a nitrogénnel is, de ez érdemi változást igazából nem jelent, mivel a felsorolt anyagok eddig is csak példa jelleggel voltak megemlítve, így az elmúlt időszakban is alkalmazni kellett a „hűtőközegek” előírásokat egyéb anyagok esetén is, ha ilyen célra használták ezeket.

A korábbi módosítások során a hűtőközegek előírásokat kiterjesztették arra az esetre is, amikor a szárazjeget (UN 1845) rakományként szállítják. A szövegezésben ennek kapcsán több helyen pontosításra volt szükség, ezt utólag a 2021-es ADR-ben tették meg.

A jelölések, okmánybejegyzések sem voltak eddig összhangban a fentiekkel, ilyen esetben is használni kellett, indokolatlanul, a „HŰTŐKÖZEGKÉNT” vagy „KONDI-CIONÁLÓ KÖZEGKÉNT” kiegészítéseket. A 2021-es ADR ezt végre helyre teszi:

- szárazjég rakományként való szállítása esetén a küldeménydarabon a továbbiakban nem kell feltüntetni a „HŰTŐKÖ-

ZEGKÉNT” vagy „KONDI-CIONÁLÓ KÖZEGKÉNT” szöveget;

- az okmányban szárazjég rakományként való szállítása esetén nem kell feltüntetni a „HŰTŐKÖZEGKÉNT” vagy „KONDI-CIONÁLÓ KÖZEGKÉNT” bejegyzést;
- a fulladás veszélyre utaló jelölésnél a „HŰTŐKÖZEGKÉNT” vagy „KONDI-CIONÁLÓ KÖZEGKÉNT” felirat használata nem kötelező (példát lásd a 6. ábrán).

6. ábra – Járműjelölés szárazjég rakományként való szállítása esetén

Adatrögzítők

A küldeményekben használt adatgyűjtők, rakománykövető eszközök, illetve egyéb hasonló eszközök a 2021-es ADR alapján már csak akkor nem tartoznak a szabályzat hatálya alá, amennyiben az alábbi feltételek teljesülnek:

- a készüléket a szállítás alatt kell használni (tehát ha az adatrögzítők rakományként jelennek meg, a mentesség nem használható!),

- a bennük lévő veszélyes áru (pl.: lítium akkumulátor) meg kell feleljen az ADR-ben meghatározott gyártási feltételeknek,
- a készüléknek el kell viselnie a szállítás alatt, normál körülmények mellett fellépő igénybevételeket.

Természetesen, ha a küldemény veszélyes árut tartalmaz, az arra vonatkozó ADR-előírásokat be kell tartani, a fenti könnyítés csak az adatrögzítő esetén alkalmazható.

Multilaterális megállapodások

Az elmúlt időszakban több Multilaterális megállapodás is született az egyes tagállamok között. A többségük a koronavírus miatt kialakult rendkívüli helyzethez kapcsolódik. A legjelentősebb, hogy a megadott időszakban lejáró biztonsági tanácsadói, illetve ADR járművezetői bizonyítványok, valamint a járművek jóváhagyásának érvényességi idejét automatikusan meghosszabbították, és lehetőség van az utólagos megújításra a megadott határidőkön belül. Fontos, hogy ezek különböző határidőkkel alkalmazhatóak (egyes határidőket többször is meghosszabbítottak), és csak azokban a tagállamokban használhatóak, amelyek ezeket a külön megállapodásokat aláírták.

Egy másik jelentős megállapodás (M329) a veszélyes hulladékok szállításával foglalkozik. A megállapodás egyes veszélyes hulladékok kapcsán egyszerűsítéseket tartalmaz a besorolás, csomagolás, jelölés

és dokumentálás során. Bár a szállítási feltételek egyszerűsödhetnek, ugyanakkor lényegesen nagyobb felelősség hárul a résztvevőkre, mivel a megfelelést mindenkinél, saját magának kell biztosítani. A megállapodás adta könnyítési lehetőségeket csak alapos megfontolást követően javasolt alkalmazni, mérlegelve a könnyítések adta előnyöket és a megnövekedett felelősséggel járó hátrányokat. Ennek a megállapodásnak inkább belföldi viszonylatban van jelentősége, és a magyar jogrend alapján ezekre a szállításokra is használhatóak. A **megállapodás 2025. szeptember 21-ig** alkalmazható! Amennyiben a tapasztalatok pozitívak lesznek, lehetséges, hogy az előírások egy része vagy az egésze be fog kerülni egy későbbi ADR-szabályzatba.

Belföldi eltérések

A belföldi kihirdető rendelet a hazai szállításokra vonatkozóan tartalmaz néhány eltérést a nemzetközi előírásokhoz képest. A 2021-es változat tartalmi elemeit jelenleg még nem ismerjük, nagy része valószínűleg meg fog egyezni a 2019-es változattal, de a folyamatban lévő szakmai egyeztetések alapján itt is várhatóak módosítások, illetve akár új előírások. Mivel jelenleg még csak az előzetes egyeztetések zajlanak, a végleges változat nem ismert, ezért a belföldi változásokra jelen cikk keretében még nem tudunk kitérni. A korábbi évek tapasztalatai alapján a belföldi rendelet kihirdetése és hatályba lépése a 2021-es év második felében várható.

Zárszó

A 2021-es ADR-változások – a korábbiakhoz hasonlóan – a szabályzat jelentős részét érintik, de az idei változások talán nem olyan mértékűek, mint amiket a korábbi években tapasztaltunk. Ennek ellenére minden veszélyesáru-szállítással foglalkozó vállalkozásnál kisebb vagy nagyobb változást fog hozni az új szabályzat, így mindenkinek felül kell vizsgálnia a tevékenységét, és szükség esetén meg kell tennie a megfelelő intézkedéseket.

A jogszabályváltozás kapcsán mindenkorábban ADR 1.3 fejezet szerinti képzésben részesült kollégának ismeretfelújító képzésen kell részt vennie. Az ismeretfelújító képzésre vonatkozó belföldi előírások 2019-ben változtak. A 2019. augusztus 2-a előtt megtartott képzésekre még a régi előírások vonatkoznak, miszerint az ismeretfelújító oktatást legalább két évenként, a naptári év végéig kell megtartani (tehát egy 2019-es oktatás esetén 2021 december 31-ig). A fenti dátum utáni képzések viszont egységesen két évig érvényesek. Megemlítem azonban, hogy a 2 éves érvényességi időn belül is szükség lehet további oktatásra, amennyiben az ADR-előírásokban (legyen az a nemzetközi szabályzat, vagy akár egy kapcsolódó belföldi rendelet) olyan változások következnek be, amelyek érintik az adott munkakört.

A következő ADR-módosítás 2023-ban lesz, akkor hasonló részletes cikkel fogjuk bemutatni az aktuális változásokat.

A szerző veszélyesáru-szállítási biztonsági tanácsadó.